

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

Кафедра перекладу, прикладної та загальної лінгвістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Центральноукраїнського державного
університету імені В. Винниченка

професор Соболев С.Ю.

» _____ 2023 р.

ПРОГРАМА

Державного кваліфікаційного екзамену

з теорії та практики перекладу німецької мови

для спеціальності

035 Філологія

за предметною спеціалізацією: 035.043 (Германські мови та літератури(переклад включно, перша- німецька))

освітня програма: Філологія (Германські мови та літератури(переклад німецька та англійська мови включно))

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Програму державного
кваліфікаційного екзамену
Розглянуто та ухвалено
На засіданні кафедри перекладу,
прикладної та загальної лінгвістики
Протокол від «27 грудня» 2023 р. №6

КРОПИВНИЦЬКИЙ - 2023

Робоча програма комплексного державного екзамену для студентів спеціальностей 035 Філологія за предметною спеціалізацією 035.043 (Германські мови та літератури(переклад включно))
освітня програма: Філологія (Германські мови та літератури(переклад німецька та англійська мови включно)) перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки,

Програма державного екзамену з теорії перекладу / Упорядник: доц. Везубенко М.М.– Кропивницький, 2024. – 25 с.

Програма містить пояснювальну записку, вимоги до студентів на державному екзамені, структуру і зміст державного екзамену, критерії оцінювання державного екзамену, основні положення теорії та практики мови та перекладу, перелік теоретичних і практичних питань, які виносяться на комплексний державний екзамен, а також список літератури для підготовки до комплексного державного екзамену.

Пояснювальна записка

Атестація здобувачів вищої освіти бакалаврів за спеціальністю 035 Філологія здійснюється в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка на 2023-2024 навчальний рік, затвердженого вченою радою університету (протокол № 1 від 28.08.2023 р.), Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка, затвердженого вченою радою університету (протокол № 2 від 31.08.2020 р.; зі змінами (протокол № 10 від 07.02.2022 р.); зі змінами, протокол № 6 від 28.11.2022 р.), Положення про академічну свободу та академічну доброчесність у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка, схваленого вченою радою університету (протокол № 2 від 30.09.2019 р., протокол № 3 від 28.10.2020 р., протокол № 10 від 07.02.2022 р., протокол № 6 від 28.11.2022 р.). Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти та відповідних освітніх програм за певною спеціальністю та вирішення питань щодо присвоєння випускникам відповідного ступеня вищої освіти, відповідної кваліфікації та видача диплома. Атестація здобувачі вищої освіти – це обов’язковий підсумковий етап навчання студентів за кожним освітнім рівнем. До атестації допускаються студенти після завершення теоретичної і практичної частини навчання, які повністю засвоїли зміст навчального матеріалу, передбаченого освітньою програмою за спеціальністю та відповідним освітнім рівнем, і виконали всі вимоги навчального плану та освітньої програми

Державна атестація студентів спеціальності 035 Філологія 035.043Германські мови та літератури (переклад (німецька, англ. мови включно)) з теорії перекладу та практики перекладу німецької мови є підсумковою формою перевірки і оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки студентів освітнього рівня «Бакалавр». Для проведення державних екзаменів організується державна екзаменаційна комісія у складі голови та членів комісії. Комісія створюється щорічно і діє протягом календарного року.

До складання державного іспиту з теорії та практики перекладу німецької мови допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану та програм з наступних аспектів курсу теорії та практики перекладу: «Теорія перекладу», «Контрастивна граматики», «Контрастивна лексикологія», «Контрастивна стилістика», «Практичний курс перекладу з першої іноземної мови», «Переклад науково-технічної літератури», «Усний послідовний переклад», «Практичний курс першої іноземної мови».

Основна та додаткова література, яка рекомендується для вивчення цих курсів, наведена у відповідних робочих програмах.

Програма державного іспиту з теорії та практики перекладу німецької мови розрахована на студентів, які вчаться за денною формою навчання зі спеціальності “перекладач-референт”. Державний екзамен з аспектного перекладу передбачає перевірку і оцінку мовної, комунікативної, країнознавчої та перекладацької компетенції студентів, наявності у них знань основ теорії перекладу та вмінь реалізувати ці знання у перекладі писемного тексту та у усному двосторонньому перекладі, що складає основу майбутньої професійної діяльності студентів.

На державному екзамені студенти повинні продемонструвати вільне володіння навичками перекладу тексту з іноземної мови рідною (усний переклад тексту з аркуша загальним обсягом біля 2000 знаків) та усного перекладу аудіотексту (5 хвилин звучання) з іноземної на рідну мову на базі лексичного запасу та тематики, які передбачені програмними вимогами (біля 5500 лексичних одиниць), вільне володіння першою

іноземною мовою в її усній та письмовій формах на базі лексичного запасу в обсязі програмних вимог (близько 5500 лексичних одиниць для вживання в продуктивних та рецептивних видах мовленнєвої діяльності).

Студенти спеціальності «Переклад» повинні володіти орфоепічною, лексичною та граматичною нормами першої іноземної та рідної мов, вміти правильно реалізувати ці норми в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях, володіти практичними знаннями, навичками та вміннями, необхідними для роботи перекладача писемних текстів або усного перекладача-тлумача, який здійснює двосторонній послідовний переклад.

Головною вимогою державного іспиту до рівня теоретичної підготовки студентів є володіння ними сукупністю сучасних наукових підходів щодо функціонування мови та здійснення перекладу. Відповідь студента з теоретичних аспектів перекладу та з теорії іноземної мови (порівняльної типології, практики перекладу) повинна підтвердити достатньо повне знання студентом сучасного стану науки про мову, перекладознавства, загальної проблематики мовознавства, яка має відношення до процесу перекладу, а також історичних аспектів розвитку перекладознавства в Україні та її межами. Студент повинен повністю розкрити зміст запропонованого питання, показати своє вміння визначати, систематизувати та тлумачити відповідні мовні явища, які впливають на процес перекладу та навести відповідні приклади, встановити взаємозв'язок мовних та мовленнєвих одиниць під час аналізу конкретного матеріалу.

Структура екзаменаційного білету:

1. Перше питання – теоретичне питання з однієї з загальних або прикладних перекладознавчих дисциплін та теорії мови. Розкриття питання передбачає змістовну, логічну, чітку, зв'язну, виразну відповідь студента на теоретичне питання, вміння показати смислові, структурні, загальні та відмінні особливості мовних явищ, ілюстрацію своєї відповіді прикладами. Відповідь має продемонструвати вільне володіння іноземною мовою, а також здатність та готовність студента реалізовувати отриманні знання з теорії мови та теорії і практики перекладу у своїй практичній діяльності.

2. Друге питання – прокоментувати запропонований фрагмент перекладу в його зіставленні з відповідним уривком першотвору, використовуючи елементи стилістичного та перекладацького аналізу.

3. Третє питання (практичне) – переклад з листка з іноземної мови рідною. Обсяг уривку 4-5 тис. знаків.

4. Четверте питання (практичне) – усний послідовний переклад фонограми тексту іноземною мовою на українську (загальним обсягом біля 5 хвилин звучання). Презентація комунікативної ситуації на основі запропонованої теми. Студент повинен представити запроповану проблему логічно, підтверджувати і резюмувати, виражати свої думки вільно і спонтанно, висвітлити важливі моменти проблеми.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ

Вимоги до відповіді на теоретичне питання з англійської мови

Розкриття питання з теорії мови та перекладу

передбачає вміння дати логічну, чітку, зв'язну відповідь студента на теоретичне питання, керуючись пунктами плану, який передує відповіді на питання, дати релевантні дефініції лінгвістичних понять їх функції, зазначити прізвища науковців і лінгвістичні школи, що займалися проблемою, яка розглядається, проаналізувати смислові, структурні зв'язки між мовними явищами, зробити висновки, проілюструвати теоретичні положення

прикладами. Викладаючи теоретичні положення, студент має граматично і фонетично правильно оформлювати висловлення.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА КОМПЛЕКСНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКЗАМЕН АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Теоретичні питання:

- 1) Bedeutung des Worts. Polysemie und Homonymie- Schwierigkeiten der Übersetzung.
- 2) Der funktionale Stil der Presse und Publizistik, seine Stilzüge und sprachliche Besonderheiten. Übersetzung der Texte des publizistischen Stils und der Schlagzeilen.
- 3) Die Stilfärbung. Absolute stilistische Bedeutung und ihre Komponenten: funktionale, normative und expressive Stilfärbung.
- 4) Gegenwärtiger Zustand und Analyse des modernen deutschen Wortschatzes. Unterschiede im lexikalischen System der deutschen und ukrainischen Sprachen als eines der Übersetzungsprobleme.
- 5) Gerundiv: Besonderheiten der Übersetzung. Übersetzung der Gerundivkonstruktionen.
- 6) Infinitiv und Infinitivkonstruktionen: Besonderheiten der Übersetzung.
- 7) Internationalismen: Ihre Klassifikation, Übersetzung der Internationalismen.
- 8) Lexikalisch-grammatische Probleme bei der Übersetzung. Unterschiede im grammatischen System der deutschen und ukrainischen Sprachen als eines der Übersetzungsprobleme.
- 9) Lexikalisch-semantische, stilistische und strukturelle Analyse des Ausgangstextes als wichtiger Bestandteil der Übersetzung.
- 10) Lexisch-grammatische Stilfiguren. Wiederholung und ihre Abarten (Anapher, Epipher, Anadiplose), Besonderheiten bei der Übersetzung.
- 11) Modalität: die Arten der Wiedergabe in der Ausgangssprache. Probleme der Wiedergabe von lexikalischer und grammatischer Modalität. Modalitätsgruppen und Übersetzungswege.
- 12) Nonverbale Mittel. Bedeutung der nonverbalen Elemente bei der Translation.
- 13) Partizip und Partizipialkonstruktionen: Besonderheiten der Übersetzung.
- 14) Realien: Klassifikation, Besonderheiten der Übersetzung. Bereicherung des deutschen Wortschatzes Phraseologismen. Ihre Klassifikation, Besonderheiten der Übersetzung.
- 15) Semantische Aspekte der Übersetzung. Problem der Übersetzungseinheit.
- 16) Synonyme und Antonyme: Wege der Entstehung, Klassifikation., Rolle bei der Übersetzung des Textes.
- 17) Terminologische Sättigung in technischen Texten.
- 18) Übersetzerische Transformationen und ihre Klassifikation. Objektive und subjektive Transformationen.
- 19) Übersetzung auf der phonetischen Ebene. Lautwiedergabe. Transliteration, Transkription. Normen für die Wiedergabe der graphischen und phonetischen Formen des Wortes.
- 20) Übersetzung der Artikel und Artikelwörter: Schwierigkeiten und Besonderheiten ihrer Wortverbindungen mit Nomen als Hauptwort und Besonderheiten ihrer Übersetzung. Wiedergabe der kontextabhängigen Bedeutung der bestimmten und unbestimmten Artikel.
- 21) Übersetzung der Eigennamen: Schwierigkeiten bei der Übersetzung, Methoden, Art und Weise der Übersetzung von Eigennamen.
- 22) Übersetzung der Texte des offiziellen Stils.

- 23) Wissenschaftliche und technische Termini und Besonderheiten ihrer Übersetzung.
- 24) Адекватний, буквальний і вільний переклад: концептуальні розбіжності.
- 25) Безеквівалентна лексика і природа лексичної безеквівалентності. Випадкові лексичні безеквіваленти, структурні екзотизми.
- 26) Види перекладу. Сутність анотованого і реферованого перекладів. Їх особливості і задачі.
- 27) Переклад денотативного значення і його роль у тексті.
- 28) Помилки, які виникають у процесі перекладу, їх типологія і класифікація.
- 29) Поняття про перекладацьку еквівалентність, засоби її досягнення.
- 30) Стисла історія українського перекладу. Перекладацька діяльність І. Франка (або іншого видатного українського перекладача).

Вимоги до перекладацького коментаря тексту

Студент чітко визначає комунікативно-прагматичні характеристики аналізованого тексту, його дійсничні параметри, цільову аудиторію, наявність, екстралінгвальних та невербальних чинників, які впливають на сприйняття відповідного тексту реципієнтом; безпомилково встановлює структурно-семантичні зв'язки, наводить ознаки його когезії та засоби забезпечення когерентності, встановлює семантичне ядро висловлювання і його тема-рематичну структуру; студент безпомилково встановлює жанрово-стилістичну приналежність тексту, називає відповідні риси стилю та ознаки конкретного жанру з прикладами та поясненнями, проводить паралелі із суміжними жанрами або стилями та обґрунтовує своє рішення; студент здійснює власне перекладацький аналіз тексту, визначає природу регулятивної дії тексту оригіналу та відповідну функціональну роль тексту перекладу і структурно-семантичні перетворення (трансформації), які її (не) забезпечують, вільно класифікує трансформації та визначає їх об'єктивну або суб'єктивну природу, здійснює аналіз перекладу окремих груп лексики включно з власними назвами, відтворення фонової та культурно-зумовленої інформації.

Вимоги до усного висловлення (розмовної теми) з англійської мови

Розкриття усної теми передбачає вміння дати логічну, чітку, зв'язну відповідь студента на запропоновану ситуацію, керуючись пунктами плану, який передує відповіді на питання. Під час говоріння (5 хв), студент має граматично і фонетично правильно оформлювати висловлення, повністю розкрити тему, логічно, підтверджувати і резюмувати, виражати свої думки вільно і спонтанно, висвітлити важливі моменти проблеми.

Студент також повинен продемонструвати вміння ініціативного діалогічного мовлення, обговорюючи комунікативну проблему, запропоновану членами екзаменаційної комісії.

ПЕРЕЛІК УСНИХ ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ДЕРЖАВНИЙ ЕКЗАМЕН

1. Studium an der Universität
  - Immatrikulation
  - Universität

2. Studentenleben
  - Probleme der Studenten
  - Leben im Wohnheim
  - Freizeit
3. Arbeitstag
  - Alltag
  - Wochenende
4. Die Familie und Verwandtschaft
  - Familientypen in Deutschland und in der Ukraine
5. Problemen in den Familien
  - Eltern-und-Kinder-Problem
  - Probleme der jungen Familien
6. Wohnen: Haus und Wohnung
  - Haustypen in Deutschland
  - Wohnen in der Stadt und im Dorf: Vorteile und Nachteile
7. Mode und Geschmack
  - Herrenmode
  - Frauenmode
8. Sport in unserem Leben
  - Wintersport
  - Sommersport
  - Aktiv erholen
9. Essen und Trinken in Deutschland und in der Ukraine
  - Gesund und richtig essen
  - Gesunde Lebensweise
10. Deutschland
  - Geographische Lage
  - Natur
  - Bevölkerung
11. Ausländer in Deutschland
  - Völkerwanderung nach dem zweiten Weltkrieg
  - Probleme der Ausländer
12. Ausbildung in der Ukraine und in der BRD
  - Ausbildungssystem in der Ukraine
  - „duales System“ in Deutschland
13. Kunst und Kunstepochen
  - Kunstarten
  - Kunstepochen
14. Kinokunst
  - Geschichte der Kinematographie
  - Filmschaffung
15. Charakter und Persönlichkeit
  - Charaktertypen und Temperamenten
16. Jugend
  - Jugendszene
  - Probleme der Jugend
17. Sprache als soziale Erscheinung
  - Fremdsprachenlernen
  - Deutsche Sprache – schwere Sprache
  - Die Schweiz – ein Land mit vier Sprachen
18. Volkswirtschaft in Deutschland

- Unternehmenstypen in Deutschland
- 19. Beruf
  - Auswahl des Berufes
  - Resüme für Arbeitsgeber
- 20. Massenmedien und Massenkommunikation
  - Merkmale der Massenkommunikation
  - Alte und neue Massenmedien
- 21. Luftverschmutzung und Wasserverschmutzung
  - Quellen der Luftverschmutzung
  - Luftschadstoffen
  - Schutzmassnahmen
- 22. Müll als ökologische Gefahr
  - Recycling
- 23. Recht und Kriminalität
  - Verbrechen
  - Strafe
  - Gericht
  - Beruf des Richters
- 24. Geld und Geldgeschäfte bei der Bank
  - Geschichte der Geldentstehung
  - Währungsunion
  - Euro als einheitliche Währung
  - Banken in Deutschland und in der Ukraine
  - Geldgeschäfte bei der Bank
- 25. Männer und Frauen
  - Unterschiede zwischen Männern und Frauen
  - Folge der Evolution Emanzipation

Вимоги до усного послідовного перекладу аудіотексту з іноземної мови рідною

Під час усного послідовного перекладу аудіотексту англійською мовою українською (загальним обсягом біля 5 хвилин звучання) студент має продемонструвати розуміння змісту тексту в повному обсязі, що дозволяє йому як найточніше передати зміст тексту при перекладі, адекватний усний послідовний переклад аудіотексту з тематики, що вивчалася протягом курсу, при перекладі студент застосовує знання перекладацьких трансформацій на практиці, що сприяє адекватності перекладу, передати текст з повним збереженням інформації тексту оригіналу для якомога повного розкриття змісту та ідеї іншомовного тексту рідною мовою

Вимоги до перекладу з аркуша тексту з іноземної мови українською

Студент демонструє міцні практичні навички роботи з текстами різних функціональних стилів: розуміє зміст тексту в повному обсязі, що дозволяє йому як найточніше передати зміст тексту при перекладі, передає текст з повним збереженням інформації тексту оригіналу, намагається передати найменші дрібниці для якомога повного розкриття змісту та ідеї іншомовного тексту рідною мовою, студенті демонструє адекватний усний переклад з аркуша з тематики, що вивчалася протягом 1-4 курсу без допущення помилок, з дотриманням стилістичних особливостей тексту, застосовує знання перекладацьких трансформацій на практиці, мовлення студента є фонетично правильним, під час відповіді студент дотримується граматичних норм сучасної англійської мови.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ НА ДЕРЖАВНОМУ ЕКЗАМЕНІ

Загальна кількість балів, яку студент може отримати на екзамені з аспектного перекладу, - 100 балів, які розподіляються наступним чином:

- 20 балів – теоретичне питання;
- 20 балів – перекладацький коментар;
- 30 балів – усний послідовний переклад з іноземної мови рідною (20 балів); розмовна тема (10 балів);
- 30 балів – переклад з аркуша з рідної мови іноземною.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ СТУДЕНТА З ТЕОРЕТИЧНОГО ПИТАННЯ (максимальна кількість 20 балів)

Під час відповіді на теоретичне питання студент може набрати 20 балів. При виставленні оцінки за усний екзамен враховуються такі характеристики відповіді:

Організація мовлення (максимум 5 балів): звернення доповідача до аудиторії, висвітлення плану доповіді, дотримання структури доповіді відповідно до зазначеного плану, логічність, зв'язність мовлення, вміння збалансувати час для розкриття всіх пунктів доповіді.

Форма викладу промови (максимум 5 балів): вільність, логічність, послідовність викладу комунікату; вміння сформулювати тезу, аргументованість (наведення прикладів, кількісних даних, цитат)обґрунтувати її й зробити висновок;

Мовна грамотність (максимум 5 балів): комунікативна, лінгвістична, соціолінгвокультурознавча компетенція студента, яка засвідчується компетентним використанням вимовної, лексичної та граматичних норм сучасної англійської мови

Рівень знань основних положень та понять загальної теорії англійської мови (максимум 5 балів): змістовність та ґрунтовність всіх відповідей студента на питання екзаменаційного білету; вміння пояснити шляхи застосування теоретичних знань у професійній діяльності.

Організація мовлення (максимум 5 балів):

5 балів: під час відповіді доповідач звертається до аудиторії, називає тему своєї доповіді, висвітлює план відповіді (ті основні пункти та блоки, на яких він зупиниться під час своєї відповіді), надалі студент дотримується зазначеного плану, при цьому всі вини побудовані логічно, є плавні «переходи» від одного блоку доповіді до іншого, крім того студент вміє правильно розподілити час на висвітлення основних пунктів.

4 бали: під час відповіді доповідач звертається до аудиторії, називає тему своєї доповіді, але студент не висвітлює плану відповіді, не зважаючи на це, відповідь має логічну структуру, основні пункти доповіді пов'язані між собою логічно, раціонально розподіляє час на висвітлення основних понять.

3 бали: під час відповіді доповідач називає тему своєї доповіді, але не висвітлює план своєї доповіді, під час відповіді частково прослідковується логічність побудови відповіді, між деякими блоками відповіді відсутній зв'язок, студент не вміє раціонально розподілити час на висвітлення всіх пунктів питання, тому деякі важливі аспекти залишаються поза увагою, або висвітлені поверхнево за браком часу.

2 бали: під час відповіді доповідач не називає тему своєї доповіді та план відповіді (ті основні пункти та блоки, на яких він зупиниться під час своєї відповіді), під час відповіді

частково прослідковується логічність побудови відповіді (студент може «перескакувати» від одного поняття до іншого)

1 бал: під час відповіді доповідач може назвати тему своєї доповіді, але під час відповіді повністю відсутня логічність у побудові відповіді, час на висвітлення основних пунктів теж нераціонально розподілено.

0 балів: не дотримано жодного аспекту цього пункту.

Форма викладу комунікативної ситуації (максимум 5 балів):

5 балів: студент вільно висловлює свою думку, йому не бракує засобів для вираження та висвітлення основних понять, його відповідь логічна та послідовна, студент вміє сформулювати тезу та аргументувати її, підтвердити чи заперечити щось наведенням прикладів, цитат, в кінці студент обов'язково підводить підсумок, робить висновок.

4 бали: студент вільно висловлює свою думку, йому не бракує засобів для вираження та висвітлення основних понять, його відповідь логічна та послідовна, студент вміє сформулювати тезу, але йому дещо бракує аргументів для обґрунтування її (недостатньо прикладів чи цитат), в кінці студент підводить підсумок.

3 бали: студент висловлює свою думку, але йому бракує засобів для вираження та висвітлення основних понять, під час відповіді відсутня логічність та послідовність, студент вміє сформулювати тезу, але не може аргументувати її, обґрунтування основних положень скупи, загального повного висновку студент також зробити не може.

2 бали: студентові дуже важко висловитися з певного питання, оскільки бракує засобів для вираження та висвітлення основних понять, під час відповіді відсутня логічність та послідовність, відповідь не аргументована, приклади можуть суперечити заявленій тезі, або взагалі відсутні, студент намагається зробити висновок.

1 бал: студентові дуже важко висловитися з певного питання, оскільки бракує засобів для вираження та висвітлення основних понять, під час відповіді відсутня логічність та послідовність, відповідь не аргументована, приклади відсутні, підсумувати сказати студентові не вдається.

0 балів: не дотримано жодного аспекту цього пункту.

Мовна грамотність (максимум 5 балів):

5 балів: мовлення студента є фонетично правильним, під час відповіді студент дотримується граматичних норм сучасної англійської мови, слідкує за правильною будовою речення, порядком слів та ін., під час відповіді студентом не було допущено фонетичних, лексичних та граматичних помилок.

4 бали: мовлення студента є фонетично правильним, під час відповіді студент дотримується граматичних норм сучасної англійської мови, слідкує за правильною будовою речення, порядком слів та ін., під час відповіді студентом допущено 1-2 незначні фонетичні, лексичні та граматичні помилки.

3 бали: під час відповіді студент допускає відхилення від норм фонетики та граматики сучасної англійської мови, допускає помилки у будові речень, порядкові слів та ін., під час відповіді студентом допущено 3-5 фонетичні, лексичні та граматичні помилки.

2 бали: під час відповіді студент допускає відхилення від норм фонетики та граматики сучасної англійської мови, допускає помилки у будові речень, порядкові слів та ін., під час відповіді студентом допущено 5-8 фонетичних, лексичних та граматичних помилок.

1 бал: під час відповіді студент допускає значні відхилення від норм фонетики та граматики сучасної англійської мови, під час відповіді студентом допущено більше 10 фонетичних, лексичних та граматичних помилок.

0 балів: студент не дотримується норм фонетики, граматики та лексики сучасної англійської мови, допускає значну кількість грубих помилок.

**Рівень знань основних положень та понять загальної теорії англійської мови
(максимум 5 балів):**

5 балів: студент демонструє системні, повні, ґрунтовні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм курсів з іноземної філології; логічно, чітко, зв'язно викладає основні положення теорії, керуючись пунктами плану, який передує в доповіді на питання, дає релевантні дефініції лінгвістичних понять, зазначає прізвища науковців, лінгвістичні школи, що займалися проблемою, яка розглядається, самостійно аналізує смислові, структурні зв'язки між мовними явищами, робить правильні висновки, ілюструє теоретичні положення прикладами.

4 бали: студент демонструє системні, ґрунтовні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм курсу з іноземної філології; логічно, чітко, зв'язно викладає основні положення теорії згідно з планом, дає релевантні дефініції лінгвістичних понять, їх функцій, проте допускаються незначні неточності, як студент вільно усуває, відповідаючи на зауваження члена екзаменаційної комісії, зазначає прізвища науковців, лінгвістичні школи, що займалися проблемою, яка розглядається, самостійно аналізує смислові, структурні зв'язки між мовними явищами, робить правильні висновки, ілюструє теоретичні положення прикладами.

3 бали: студент демонструє основні, достатні знання з курсу іноземної філології; недостатньо логічно, чітко, зв'язно викладає основні положення теорії, дає основні дефініції лінгвістичних понять, але допускає фактичні та змістові помилки, як частково усуває, відповідаючи на зауваження члена екзаменаційної комісії, зазначає деякі прізвища науковців, робить окремі висновки, ілюструє деякі теоретичні положення прикладами.

2 бали: студент демонструє поверхові, часткові знання з курсу іноземної філології; зазнає труднощів з логічним, чітким, зв'язним викладенням основних положень теорії, намагається дати основні дефініції лінгвістичних понять, але допускає фактичні та змістові помилки, як не може усунути, намагається робити окремі висновки, проте відповідь недостатньо осмислена.

1 бал: студент демонструє фрагментарні знання з курсу іноземної філології; не може чітко викласти основні положення теорії, не знає основні дефініції лінгвістичних понять.

0 балів: студент не має навіть фрагментарних знань з курсу іноземної філології, потребує повторного вивчення курсу.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО КОМЕНТАРЯ ТЕКСТУ
(максимальна кількість 20 балів)**

20 балів – Студент чітко визначає комунікативно-прагматичні характеристики аналізованого тексту, його дейктичні параметри, цільову аудиторію, наявність, екстралінгвальних та невербальних чинників, які впливають на сприйняття відповідного тексту реципієнтом; безпомилково встановлює структурно-семантичні зв'язки, наводить ознаки його когезії та засоби забезпечення когерентності, встановлює семантичне ядро висловлювання і його тема-рематичну структуру; студент безпомилково встановлює жанрово-стилістичну приналежність тексту, називає відповідні риси стилю та ознаки конкретного жанру з прикладами та поясненнями, проводить паралелі із суміжними жанрами або стилями та обґрунтовує своє рішення; студент здійснює власне перекладацький аналіз тексту, визначає природу регулятивної дії тексту оригіналу та відповідну функціональну роль тексту перекладу і структурно-семантичні перетворення (трансформації), які її (не) забезпечують, вільно класифікує трансформації та визначає їх об'єктивну або суб'єктивну природу, здійснює аналіз перекладу окремих груп лексики включно з власними назвами, відтворення фонової та культурно-зумовленої інформації,

вказує на лакуни сприйняття тексту оригіналу, як гіпотетичні, так і реальні; називає нерозв'язані перекладачем проблеми (якщо такі є), дає оцінку як розв'язаним проблемам та рішенням, так і обраній стратегії і тактиці перекладу, пропонує у разі необхідності власні рішення та пояснює їх. Висловлювання студента чіткі, логічні, послідовні, *повністю* відповідають чинним орфографічним, граматичним та стилістичним нормам, є *взірцевими*. Студент демонструє *повне* розуміння і володіння фаховим термінологічним апаратом, виявляє *повне* розуміння окреслених проблем із погляду теорії перекладу і їх взаємозв'язків із суміжними темами, вміє показати вплив відповідних теоретичних положень конкретних моделей перекладу на здійснення практичної діяльності перекладачем у *повній мірі*. Студент виявляє *додаткові знання*. Студент наводить коректні приклади відповідно до теми у *повній мірі*, ці приклади характеризуються *всебічністю, вичерпністю, виявляють володіння студентом додаткових знань*.

15 балів – Студент визначає комунікативно-прагматичні характеристики аналізованого тексту, його дійсничні параметри, цільову аудиторію, наявність, екстралінгвальних та невербальних чинників, які впливають на сприйняття відповідного тексту реципієнтом; встановлює структурно-семантичні зв'язки, наводить ознаки його когезії та засоби забезпечення когерентності, встановлює семантичне ядро висловлювання і його тема-рематичну структуру; студент встановлює жанрово-стилістичну приналежність тексту, називає відповідні риси стилю та ознаки конкретного жанру з прикладами та поясненнями, проводить паралелі із суміжними жанрами або стилями та обґрунтовує своє рішення; студент здійснює власне перекладацький аналіз тексту, визначає природу регулятивної дії тексту оригіналу та відповідну функціональну роль тексту перекладу і структурно-семантичні перетворення (трансформації), які її (не) забезпечують, класифікує трансформації та визначає їх об'єктивну або суб'єктивну природу, здійснює аналіз перекладу окремих груп лексики включно з власними назвами, відтворення фонові та культурно-зумовленої інформації, вказує на лакуни сприйняття тексту оригіналу; дає оцінку розв'язаним проблемам та рішенням, обраній стратегії і тактиці перекладу, пропонує у разі необхідності власні рішення та пояснює їх. Висловлювання студента чіткі, логічні, послідовні, *повністю* відповідають чинним орфографічним, граматичним та стилістичним нормам. Студент демонструє *повне* розуміння і володіння фаховим термінологічним апаратом, виявляє *повне* розуміння окреслених проблем із погляду теорії перекладу і їх взаємозв'язків із суміжними темами, вміє показати вплив відповідних теоретичних положень конкретних моделей перекладу на здійснення практичної діяльності перекладачем у *повній мірі*. Студент наводить коректні приклади відповідно до теми у *повній мірі*.

10 балів – Студент із незначними помилками визначає комунікативно-прагматичні характеристики аналізованого тексту, його дійсничні параметри, цільову аудиторію, наявність, екстралінгвальних та невербальних чинників, які впливають на сприйняття відповідного тексту реципієнтом; встановлює структурно-семантичні зв'язки, наводить ознаки його когезії та засоби забезпечення когерентності, встановлює семантичне ядро

висловлювання і його тема-рематичну структуру; студент із незначними помилками встановлює жанрово-стилістичну приналежність тексту, називає відповідні риси стилю та ознаки конкретного жанру з прикладами та поясненнями і обґрунтовує своє рішення; студент із незначними помилками здійснює власне перекладацький аналіз тексту, визначає природу регулятивної дії тексту оригіналу та відповідну функціональну роль тексту перекладу і структурно-семантичні перетворення (трансформації), які її (не) забезпечують, класифікує трансформації та визначає їх об'єктивну або суб'єктивну природу, здійснює аналіз перекладу окремих груп лексики включно з власними назвами, відтворення фонової та культурно-зумовленої інформації, *із допомогою додаткових запитань* указує на лакуни сприйняття тексту оригіналу; дає оцінку розв'язаним проблемам та рішенням, обраній стратегії і тактиці перекладу, пропонує у разі необхідності власні рішення та пояснює їх. Висловлювання студента чіткі, логічні, послідовні, *допускають* незначні відхилення від чинних орфографічних, граматичних та стилістичних норм. Студент демонструє розуміння і володіння фаховим термінологічним апаратом, виявляє розуміння окреслених проблем із погляду теорії перекладу і їх взаємозв'язків із суміжними темами, вміє показати вплив відповідних теоретичних положень конкретних моделей перекладу на здійснення практичної діяльності перекладачем. Студент наводить коректні приклади відповідно до теми.

5 балів – Студент із помилками визначає комунікативно-прагматичні характеристики аналізованого тексту; встановлює структурно-семантичні зв'язки, наводить деякі ознаки його когезії, встановлює семантичне ядро висловлювання; студент із помилками встановлює жанрово-стилістичну приналежність тексту; студент здійснює власне перекладацький аналіз тексту, визначає функціональну роль тексту перекладу і структурно-семантичні перетворення (трансформації), які її (не) забезпечують, класифікує трансформації, здійснює аналіз перекладу окремих груп лексики включно з власними назвами, відтворення фонової та культурно-зумовленої інформації, вказує на лакуни сприйняття тексту оригіналу; називає проблеми перекладу (якщо такі є), дає поверхневу оцінку розв'язаним проблемам, пропонує власні рішення та пояснює їх. Висловлювання студента чіткі, логічні, послідовні, *частково* відповідають чинним орфографічним, граматичним та стилістичним нормам. У цілому студент демонструє розуміння і володіння фаховим термінологічним апаратом, але не може потрактувати окреслені проблеми із погляду теорії перекладу і їх взаємозв'язків із суміжними темами, не вміє показати вплив відповідних теоретичних положень конкретних моделей перекладу на здійснення практичної діяльності перекладачем *у повній мірі. Студент не виявляє додаткові знання.* Студент наводить переважно коректні приклади відповідно до теми, *ці приклади характеризуються пересічністю, банальністю, позбавлені самостійно засвоєного матеріалу, а є повною калькою лекційного чи іншого аудиторного матеріалу.*

0 балів – Студент не визначає комунікативно-прагматичні характеристики аналізованого тексту; помилково встановлює структурно-семантичні зв'язки; помилково встановлює жанрово-стилістичну приналежність тексту. *Студент не виявляє додаткові знання.* Студент наводить некоректні приклади.

При здійсненні оцінювання студента викладач відштовхується від ознак його відповіді за наведеними вище критеріями. Окрема помилка у відповіді студента при

загальній відповідності одній із вище означених характеристик тягне за собою зняття одного бала, що є стандартним кроком.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОГО ПОСЛІДОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ АУДІОТЕКСТУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ РІДНОЮ та ВІДПОВІДІ СТУДЕНТА З РОЗМОВНОЇ МОВИ

(максимальна кількість балів – 30)

Під час виконання усного послідовного перекладу студент може набрати 25 балів. Усний послідовний переклад аудіо тексту з іноземної мови рідною оцінюється з п'яти аспектів:

- розуміння аудіотексту, збереження змісту – максимум 5 балів;
- мовна правильність – максимум 5 балів;
- зовнішнє вираження – максимум 5 балів;
- вміння застосовувати перекладацькі трансформації – максимум 5 балів.

Розуміння аудіо тексту (максимум 5 балів)

5 балів – студент розуміє зміст тексту в повному обсязі, що дозволяє йому як найточніше передати зміст тексту при перекладі; при перекладі студент передає текст з повним збереженням інформації тексту оригіналу, намагається передати найменші дрібниці для якомога повного розкриття змісту та ідеї іншомовного тексту рідною мовою;

4 бали – студент розуміє зміст тексту в об'ємі 90%, незрозуміла інформація складає лише невелику частину тексту, що не заважає досить точно передати зміст тексту при перекладі; при перекладі студент передає основну інформацію тексту оригіналу, намагається розкрити зміст та ідею іншомовного тексту рідною мовою в повному обсязі, але через неповне розуміння тексту можуть бути допущені незначні помилки, які однак не призводять до спотворення змісту тексту;

3 бали – студент розуміє зміст тексту в об'ємі 70-80%, основний зміст тексту студент може зрозуміти та передати його при перекладі без значних спотворень, окремі незрозумілі факти не заважають розумінню загальної ідеї тексту, хоча відбувається втрата деякої частини інформації (як то дати, власні назви, імена та ін.); при перекладі студент передає основну інформацію тексту оригіналу, але через неповне розуміння тексту можуть бути допущені незначні помилки, які призводять до незначного спотворення змісту тексту чи неточностей при перекладі рідною мовою;

2 бали – розуміння тексту складає 60 %, нерозуміння значної частини інформації сприяє спотворенню тексту при перекладі; через недостатнє розуміння тексту спостерігається спотворення деякої інформації, відсутнє зазначення дат, власних назв, імен та ін.;

1 бал – студент не розуміє більшої частини тексту, що призводить до спотворення інформації; більша інформація тексту не передана при перекладі рідною мовою через нерозуміння тексту;

0 балів – студент не розуміє тексту, студент не розуміє тексту, тому не може передати його інформацію рідною мовою.

Мовна правильність (максимум 5 балів):

5 балів: студент володіє нормами англійської мови та розуміє необхідність застосування граматичних трансформацій для адекватності перекладу, тому слідкує за правильною будовою речення, порядком слів та ін.,

4 бали: під час відповіді студент дотримується граматичних норм сучасної української мови, слідкує за правильною будовою речення, порядком слів та ін.

3 бали: під час відповіді студент допускає відхилення від норм граматики сучасної української мови, допускає помилки у будові речень, порядкові слів та ін.;

2 бали: під час відповіді студент допускає значні відхилення від норм граматики сучасної української мови, допускає помилки у будові речень, порядкові слів та ін.,

1 бал: під час відповіді студент демонструє незнання норм граматики сучасної, під час відповіді студентом допущено значну кількість.

0 балів: переклад не є адекватним.

Зовнішнє вираження (максимум 5 балів):

5 балів – студенті демонструє адекватний усний послідовний переклад аудіотексту з тематики, що вивчалася протягом 5 курсу без допущення помилок;

4 бали – студент демонструє адекватний усний послідовний переклад аудіотексту з тематики, що вивчалася протягом 5 курсу, але допускає не більше 2 несуттєвих помилок.

3 бали – студент демонструє усний послідовний переклад аудіотексту, у якому допускає відхилення від оригіналу та пропуски (загалом не більше 5-6 помилок), але такі, які не змінюють докорінно основного змісту мовленнєвого повідомлення;

2 бали – студент демонструє усний послідовний переклад аудіотексту, у якому допускає відхилення від оригіналу та пропуски (загалом не більше 6-8 помилок), але такі, які не змінюють докорінно основного змісту мовленнєвого повідомлення;

1 бал – студент фрагментарно демонструє усний послідовний переклад аудіотекстів з тематики, що вивчалася 5 курсу, у якому допускає відхилення від оригіналу та пропуски, які змінюють докорінно основний зміст мовленнєвого повідомлення, робить серйозні помилки.

0 балів – студент не виконує поставленого завдання.

Вміння застосовувати перекладацькі трансформації (максимум 5 балів)

5 балів – при перекладі студент застосовує знання перекладацьких трансформацій на практиці, що сприяє адекватності перекладу;

4 бали – при перекладі студент демонструє вміння застосовувати перекладацькі трансформації, але допускає деякі неточності, що не заважає розумінню основного змісту тексту;

3 бали – при перекладі студент демонструє вміння застосовувати перекладацькі трансформації, але допускає неточності, що не заважає розумінню основного змісту тексту, але може призвести до втрати деякої частини інформації чи до незначних спотворень змісту;

2 бали – при перекладі студент частково демонструє вміння застосовувати перекладацькі трансформації, але допускає неточності, що заважає розумінню основного змісту тексту, призводить до прогалин та спотворень;

1 бал – при перекладі студент майже не застосовує перекладацьких трансформацій, допускає неточності, що заважає розумінню основного змісту тексту, призводить до прогалин та спотворень;

0 балів – переклад тексту відсутній.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ СТУДЕНТА З РОЗМОВНОЇ ТЕМИ (максимальна кількість 10 балів)

При виставленні оцінки за усну тему враховуються такі характеристики відповіді:

Організація мовлення, форма викладу промови (максимум 5 балів): звернення доповідача до аудиторії, висвітлення плану доповіді, дотримання структури доповіді відповідно до зазначеного плану, логічність, зв'язність мовлення, вміння збалансувати час для розкриття всіх пунктів доповіді, вільність, логічність, послідовність викладу комунікату; вміння сформулювати тезу, аргументованість, вміння обґрунтувати її й зробити висновок;

Мовна грамотність, використання мовних одиниць, рівень знань з певної теми (максимум 5 балів): комунікативна, лінгвістична, соціолінгвокультурознавча компетенція студента, яка засвідчується компетентним використанням вимовної, лексичної та граматичних норм сучасної англійської мови; використання засобів мови узгоджених з темою висловлення, лексичні й синтаксичні одиниці відповідають темі висловлення; змістовність та ґрунтовність всіх відповідей студента на питання екзаменаційного білету.

Організація мовлення та форма викладу промови (максимум 5 балів):

5 балів: під час відповіді доповідач звертається до аудиторії, називає тему своєї доповіді, висвітлює план відповіді (ті основні пункти та блоки, на яких він зупиниться під час своєї відповіді), надалі студент дотримується зазначеного плану, при цьому всі вини побудовані логічно, є плавні «переходи» від одного блоку доповіді до іншого, крім того студент вміє правильно розподілити час на висвітлення основних пунктів. Студент вільно висловлює свою думку, йому не бракує засобів для вираження та висвітлення основних понять, його відповідь логічна та послідовна, студент вміє сформулювати тезу та аргументувати її, підтвердити чи заперечити щось наведенням прикладів, цитат, в кінці студент обов'язково підводить підсумок, робить висновок.

4 бали: під час відповіді доповідач звертається до аудиторії, називає тему своєї доповіді, але студент не висвітлює плану відповіді, не зважаючи на це, відповідь має логічну структуру, основні пункти доповіді пов'язані між собою логічно, раціонально розподіляє час на висвітлення основних понять. Студент вільно висловлює свою думку, йому не бракує засобів для вираження та висвітлення основних понять, його відповідь логічна та послідовна, студент вміє сформулювати тезу, але йому дещо бракує аргументів для обґрунтування її (недостатньо прикладів чи цитат), в кінці студент підводить підсумок.

3 бали: під час відповіді доповідач називає тему своєї доповіді, але не висвітлює план своєї доповіді, під час відповіді частково прослідковується логічність побудови відповіді, між деякими блоками відповіді відсутній зв'язок, студент не вміє раціонально розподілити час на висвітлення всіх пунктів питання, тому деякі важливі аспекти залишаються поза увагою, або висвітлені поверхнево за браком часу. Студент висловлює свою думку, але йому бракує засобів для вираження та висвітлення основних понять, під час відповіді відсутня логічність та послідовність, студент вміє сформулювати тезу, але не може аргументувати її, обґрунтування основних положень скупі, загального повного висновку студент також зробити не може.

2 бали: під час відповіді доповідач не називає тему своєї доповіді та план відповіді (ті основні пункти та блоки, на яких він зупиниться під час своєї відповіді), під час відповіді частково прослідковується логічність побудови відповіді (студент може «перескакувати» від одного поняття до іншого). Студентові дуже важко висловитися з певного питання, оскільки бракує засобів для вираження та висвітлення основних понять, під час відповіді відсутня логічність та послідовність, відповідь не аргументована, приклади можуть суперечити заявленій тезі, або взагалі відсутні, студент намагається зробити висновок.

1 бал: під час відповіді доповідач може назвати тему своєї доповіді, але під час відповіді повністю відсутня логічність у побудові відповіді, час на висвітлення основних пунктів теж нераціонально розподілено. Студентові дуже важко висловитися з певного питання, оскільки бракує засобів для вираження та висвітлення основних понять, під час відповіді відсутня логічність та послідовність, відповідь не аргументована, приклади відсутні, підсумувати сказати студентом не вдається.

0 балів: не дотримано жодного аспекту цього пункту.

Мовна грамотність, використання мовних одиниць, рівень знань з певної теми (максимум 5 балів):

5 балів: мовлення студента є фонетично правильним, під час відповіді студент дотримується граматичних норм сучасної англійської мови, слідкує за правильною будовою речення, порядком слів та ін., під час відповіді студентом не було допущено фонетичних, лексичних та граматичних помилок. Під час відповіді студент використовує засоби мови узгоджені з темою висловлення, мовлення студента багате на різноманітні синтаксичні і лексичні конструкції, використовуються складні синтаксичні звороти, активно використовуються фразеологічні конструкції, для уникнення повторів вживаються синоніми та інші стилістичні засоби мови; презентуючи топик, студент вільно, логічно, аргументовано викладає думки з даної тематики згідно представленого плану, вільно викладає свої міркування стосовно зазначеної тематики, уміє вести дискусію дотримуючись правил фонетичного й граматичного оформлення монологічного та діалогічного мовлення; володіє в повному обсязі програмним лексичним матеріалом.

4 бали: мовлення студента є фонетично правильним, під час відповіді студент дотримується граматичних норм сучасної англійської мови, слідкує за правильною будовою речення, порядком слів та ін., під час відповіді студентом допущено 1-2 незначні фонетичні, лексичні та граматичні помилки. Лексичні й синтаксичні одиниці відповідають темі висловлення; студент використовує синтаксичні звороти, фразеологічні конструкції, для уникнення повторів вживаються синоніми та інші стилістичні засоби мови, але можливі незначні помилки й неточності; презентуючи топик, студент вільно, логічно, аргументовано викладає думки з даної тематики згідно представленого плану, вільно викладає свої міркування стосовно зазначеної тематики, уміє вести дискусію дотримуючись правил фонетичного й граматичного оформлення монологічного та діалогічного мовлення; презентуючи топик, студент вільно, логічно, аргументовано викладає думки з даної тематики згідно представленого плану, вільно викладає свої міркування стосовно зазначеної тематики, уміє вести дискусію дотримуючись правил фонетичного й граматичного оформлення монологічного та діалогічного мовлення; у мові допускається 2-3 незначні фонетичні і граматичні помилки за умови їх самостійного виправлення; володіє в достатньому обсязі програмним лексичним матеріалом.

3 бали: під час відповіді студент допускає відхилення від норм фонетики та граматики сучасної англійської мови, допускає помилки у будові речень, порядкові слів та ін., під час відповіді студентом допущено 3-5 фонетичні, лексичні та граматичні помилки. Мовлення студента одноманітне, студент не демонструє відповідного рівня володіння мовою, використана лексика не сприяє розкриттю теми; помилки лексичні й граматичні, які заважають подачі та сприйняттю інформації у висловленні, не вміє вести бесіду та аргументувати свою точку зору через недостатній лексичний запас.

2 бали: під час відповіді студент допускає відхилення від норм фонетики та граматики сучасної англійської мови, допускає помилки у будові речень, порядкові слів та ін., під час відповіді студентом допущено 5-8 фонетичних, лексичних та граматичних помилок.

Використана лексика не розкриває теми, не вміє вести бесіду та аргументувати свою точку через недостатній лексичний запас; знижений темп мовлення.

1 бал: під час відповіді студент допускає значні відхилення від норм фонетики та граматики сучасної англійської мови, під час відповіді студентом допущено більше 10 фонетичних, лексичних та граматичних помилок. студент фрагментарно викладає думки з даної тематики згідно окремих пунктів представленого плану, не вміє викласти свої міркування стосовно зазначеної тематики.

0 балів: студент не дотримується норм фонетики, граматики та лексики сучасної англійської мови, допускає значну кількість грубих помилок.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРЕКЛАДУ З АРКУША ТЕКСТУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ РІДНОЮ (максимальна кількість 30 балів)

За виконання перекладу з аркуша з рідної мови іноземною максимальна кількість балів складає 30 балів. Оцінювання перекладу тексту з аркуша з рідної мови іноземною здійснюється за наступними аспектами:

- розуміння змісту тексту – максимум 5 балів;
- збереження змісту – максимум 5 балів;
- мовна правильність – максимум 5 балів;
- зовнішнє вираження – максимум 5 балів;
- володіння лексичними термінами – максимум 5 балів;
- вміння застосовувати перекладацькі трансформації – максимум 5 балів.

Розуміння змісту тексту (максимум 5 балів)

5 балів – студент розуміє зміст тексту в повному обсязі, що дозволяє йому як найточніше передати зміст тексту при перекладі;

4 бали – студент розуміє зміст тексту в майже повному об'ємі, незрозуміла інформація складає лише невелику частину тексту, що не заважає досить точно передати зміст тексту при перекладі;

3 бали – студент розуміє зміст тексту в об'ємі 70-80%, основний зміст тексту студент може зрозуміти та передати його при перекладі без значних спотворень, окремі незрозумілі факти не заважають розумінню загальної ідеї тексту, хоча відбувається втрата деякої частини інформації;

2 бали – розуміння тексту складає 60 %, нерозуміння значної частини інформації сприяє спотворенню тексту при перекладі;

1 бал – студент не розуміє більшої частини тексту, що призводить до спотворення інформації;

0 балів – студент не розуміє тексту.

Збереження змісту (максимум 5 балів)

5 балів – при перекладі студент передає текст з повним збереженням інформації тексту оригіналу, намагається передати найменші дрібниці для якомога повного розкриття змісту та ідеї іншомовного тексту рідною мовою;

4 бали – при перекладі студент передає основну інформацію тексту оригіналу, намагається розкрити зміст та ідею іншомовного тексту рідною мовою в повному обсязі, але через неповне розуміння тексту чи брак лексичного запасу можуть бути допущені незначні помилки, які однак не призводять до спотворення змісту тексту;

3 бали – при перекладі студент передає основну інформацію тексту оригіналу, але через неповне розуміння тексту та недостатній словниковий запас можуть бути допущені незначні помилки, які призводять до незначного спотворення змісту тексту чи неточностей при перекладі іноземною мовою;

2 бали – через недостатнє розуміння тексту та нездатність виразити основний зміст тексту через брак лексичних та граматичних конструкцій спостерігається спотворення деякої інформації;

1 бал – більша інформація тексту не передана при перекладі іноземною мовою через бідний словниковий запас;

0 балів – студент не володіє лексичним мінімумом, тому не може передати його інформацію іноземною мовою.

Мовна правильність (максимум 5 балів)

5 балів: мовлення студента є фонетично правильним, під час відповіді студент дотримується граматичних норм сучасної англійської мови, слідкує за правильною будовою речення, порядком слів та ін., під час відповіді студентом не було допущено фонетичних, лексичних та граматичних помилок.

4 бали: мовлення студента є фонетично правильним, під час відповіді студент дотримується граматичних норм сучасної англійської мови, слідкує за правильною будовою речення, порядком слів та ін., під час відповіді студентом допущено 1-2 незначні фонетичні, лексичні та граматичні помилки.

3 бали: під час відповіді студент допускає відхилення від норм фонетики та граматики сучасної англійської мови, допускає помилки у будові речень, порядкові слів та ін., під час відповіді студентом допущено 3-5 фонетичні, лексичні та граматичні помилки.

2 бали: під час відповіді студент допускає відхилення від норм фонетики та граматики сучасної англійської мови, допускає помилки у будові речень, порядкові слів та ін., під час відповіді студентом допущено 5-8 фонетичних, лексичних та граматичних помилок.

1 бал: під час відповіді студент допускає значні відхилення від норм фонетики та граматики сучасної англійської мови, під час відповіді студентом допущено більше 10 фонетичних, лексичних та граматичних помилок.

0 балів: студент не дотримується норм фонетики, граматики та лексики сучасної англійської мови, допускає значну кількість грубих помилок.

Зовнішнє вираження (максимум 5 балів)

5 балів – студенті демонструє адекватний усний переклад з аркуша з тематики, що вивчалася протягом 5 курсу без допущення помилок, з дотриманням стилістичних особливостей тексту;

4 бали – студент демонструє адекватний переклад тексту з аркуша з тематики, що вивчалася протягом 5 курсу, з дотриманням стилістичних особливостей тексту, але допускає не більше 2-3 помилок.

3 бали – студент демонструє переклад тексту з аркуша, у якому допускає відхилення від оригіналу та пропуски (загалом не більше 5-6 помилок), але такі, які не змінюють докорінно основного змісту мовленнєвого повідомлення;

2 бали – студент демонструє переклад тексту з аркуша, у якому допускає відхилення від оригіналу та пропуски, не дотримується стилістичних норм (загалом не більше 6-8 помилок), але такі, які не змінюють докорінно основного змісту мовленнєвого повідомлення;

1 бал – студент фрагментарно демонструє навички перекладу тексту з аркуша з тематики, що вивчалася 5 курсу, у якому допускає відхилення від оригіналу та пропуски,

які змінюють докорінно основний зміст мовленнєвого повідомлення, робить серйозні помилки.

0 балів – студент не виконує поставленого завдання.

Володіння лексичними термінами (максимум 5 балів)

5 балів – студент демонструє володіння лексичним матеріалом в повному обсязі, йому не бракує мовних засобів для передачі основного змісту тексту;

4 бали – студент демонструє володіння лексичним матеріалом в повному обсязі, але допускає 1-2 незначні помилки при вживанні термінології, брак лексичних засобів може компенсувати використанням синонімічних понять;

3 бали – студент демонструє володіння лексичним матеріалом, але допускає помилки при вживанні термінології, брак лексичних засобів може компенсувати використанням синонімічних понять лише частково, через що під час перекладу деяка частина інформації опускається;

2 бали – студент демонструє недостатнє володіння лексичним матеріалом, допускає помилки при вживанні термінології, під час перекладу значна частина інформації опускається;

1 бал – студент демонструє лише часткове володіння лексичним матеріалом, допускає помилки при вживанні термінології, під час перекладу більша частина інформації опускається;

0 балів – студент не володіє лексичним програмовим матеріалом, тому виконати завдання в повному обсязі не може.

Вміння застосовувати перекладацькі трансформації (максимум 5 балів)

5 балів – при перекладі студент застосовує знання перекладацьких трансформацій на практиці, що сприяє адекватності перекладу;

4 бали – при перекладі студент демонструє вміння застосовувати перекладацькі трансформації, але допускає деякі неточності, що не заважає розумінню основного змісту тексту;

3 бали – при перекладі студент демонструє вміння застосовувати перекладацькі трансформації, але допускає неточності, що не заважає розумінню основного змісту тексту, але може призвести до втрати деякої частини інформації чи до незначних спотворень змісту;

2 бали – при перекладі студент частково демонструє вміння застосовувати перекладацькі трансформації, але допускає неточності, що заважає розумінню основного змісту тексту, призводить до прогалин та спотворень;

1 бал – при перекладі студент майже не застосовує перекладацьких трансформацій, допускає неточності, що заважає розумінню основного змісту тексту, призводить до прогалин та спотворень;

0 балів – переклад тексту відсутній.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів за результатами підсумкового державного контролю

Показник успішності студента (в балах)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка за національною шкалою

90 – 100	A	<p>Студент блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками, виявляє методичну досконалість. Відповідь повна, логічно обґрунтована, правильно використані наукові терміни. Відмінне виконання з незначною кількістю помилок. Студент відзначається високим (творчим) рівнем компетентності. Письмові завдання виконані повністю, відповідь обґрунтована, висновки й пропозиції аргументовані й оформлені належним чином</p>	Відмінно
82 – 89	B	<p>Вище середніх стандартів, але з деякими помилками. Студент володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками, понятійним апаратом, характеризується достатнім рівнем компетентності. Письмові завдання виконані повністю, але припущено незначні неточності в розрахунках або оформленні</p>	Добре
74 – 81	C	<p>В цілому змістовна і правильна відповідь з певною кількістю значних помилок.</p> <p>Знання студента є достатніми, він виявляє здатність встановлювати найсуттєвіші зв'язки між явищами, фактами, робити висновки та узагальнення, застосовувати вивчений матеріал для розв'язання практичних завдань.</p> <p>Письмові завдання виконані повністю, однак допущено низку неточностей в розрахунках або оформленні.</p>	Добре
64 – 73	D	<p>Непогано, але зі значною кількістю недоліків. Необхідні практичні навички роботи із вивченим матеріалом сформовано на базовому рівні.</p> <p>Студент в цілому правильно відтворює навчальний матеріал, знає основні теорії і факти, уміє наводити власні приклади на підтвердження певних думок, робити окремі висновки. Виявляє середній рівень компетентності.</p> <p>Письмові завдання виконані в основному, з деякими фактичними та змістовними помилками.</p>	Задовільно
60 – 63	E	<p>Відповідає мінімальним критеріям.</p> <p>Студент виявив поверхові знання й розуміння основних положень навчального матеріалу.</p> <p>Письмові завдання виконані з рядом фактичних і теоретичних помилок.</p>	Задовільно

1 – 59	FX	Відзначається низьким рівнем компетентності. Студент не володіє основними знаннями екзаменаційних дисциплін, не знає фактичного матеріалу, не володіє поняттєво-термінологічним апаратом професійно-орієнтованих дисциплін. Необхідна ще певна додаткова робота для успішного складання екзамену. Письмові завдання виконані частково, з грубими фактичними та теоретичними помилками.	Незадовільно
--------	----	--	--------------

Основна література з перекладознавчих дисциплін

Перекладацький аналіз тексту

1. Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова): підручник для студентів вищих навчальних закладів / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 592 с.
2. Тимченко Є.П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 239 С.
3. Огуй О. Д. Лексикологія німецької мови = Lexikologie der deutschen Sprache: навч. пос. для студ. вузів / О. Д. Огуй ; Мін. освіти і науки України. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 416 с. – Текст нім. мовою.
4. Тимченко Є. П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. - Вінниця.: «Нова книга», 2006. - 239с. (на нім. мові).
5. Oguu O.D. Lexikologie der deutschen Sprache. – Winnyts'a: Nowa knyha, 2003.
6. Lexikologie. Ein internationales Handbuch zur Natur und Struktur von Wörtern und Wortschätzen. Hrsg. von D.A.Cruse, F.Hundsnurscher, M.Job, P.R.Lutzeier. 2 Halbbände. de Gruyter, 2002. – 880 S.

Теорія та практика перекладу

1. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. – Вінниця: NewBook, 2015.
2. Терехова С. І. Вступ до перекладознавства. – Київ, 2002.
3. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу: монографія / за заг. ред. С. М. Амеліної. – Київ: «Центр учбової літератури», 2018. – 470 с.
4. Асоянц П.Г. Автоматизовані технології науково-технічного перекладу: Навч. посіб. для дистанційного навчання /За наук. ред. проф. С.О.Воронова.— К.: Університет «Україна», 2007.- 360 с.
5. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 304 с.
6. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахового тексту: [монографія] / Алла Леонідівна Міщенко. – В.: Нова книга, 2013. – 448 с
7. Одрехівська І. М. Модель критики перекладу в рамках перекладознавчої концепції професора В. Коптілова / І. М. Одрехівська // Іноземна філологія. - 2013. - Вип. 125. - С. 123-129.
8. Основи теорії редагування перекладів конспект лекцій / Укладач: Ребрій О. В. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 88 с.

9. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля К, 2008. – 712 с.
10. Селіванова Олена. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія – Полтава: Довкілля-К, 2006. – 716 с.
11. Теорія і практика перекладу [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Луцьк, 2013. - 294 назви.
12. Assessment issues in language translation and interpreting / Dina Tsagari, Roelof van Deemter (eds.). - Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH, 2013. - 197 p.